

Crna Gora
Ministarstvo finansija
UPRAVA CARINA

IZVJEŠTAJ

o radu
Odjeljenja za unutrašnju kontrolu
za 2013-tu godinu

Uprava carina, januar 2014.godine

»Glavni prioritet za sve Vlade treba da bude iskorjenjivanje korupcije u carinskoj službi. Ovo čvrsto obavezuje najviše političke i administrativne nivoe na održavanje visokih standarda integriteta u cijeloj javnoj službi, a posebno u carinskoj službi«

Svjetska carinska organizacija

Uprava carina je u prethodnom periodu preduzela čitav niz aktivnosti kako bi na efikasan način implementirala antikoruptivnu strategiju i održala visok nivo integriteta carinske službe, povećala djelotvornost službe, osigurala adekvatan priliv sredstava u budžet, obezbijedila dosljednu primjenu propisa, te zaštitila carinsko područje. Kontinuiranim i dosljednim sprovođenjem antikoruptivnih mjera na svim nivoima rukovođenja, kroz čitav niz zajedničkih i koordiniranih mjera koje se sprovode u okviru redovnog funkcionisanja, smanjuju mogućnosti za koruptivne radnje uz maksimalno jačanje nivoa integriteta u carinskoj službi. Etički kodeks dio je sistema programa integriteta ove Uprave i ukazuje na ono čemu se teži, da je put zasnovan na etici pravi put. S tim u vezi, od 01.januara 2013.g. u primjeni je novi Etički Kodeks carinskih službenika i namještenika. Kodeksom su uređena pitanja zakonitosti, nepristrasnosti, profesionalnih standarda i odgovornosti carinskih službenika, primanja poklona, konflikta interesa... U cilju praćenja efikasne implementacije Etičkog kodeksa formiran je Etički odbor. Prepoznajući potrebu za sprječavanjem i otklanjanjem okolnosti za nastanak korupcije, neetičkih i neprofesionalnih postupaka na operativnom nivou djelovanja, Uprava carina je imenovala Povjerenike za etiku u okviru PJ Carinarnica.

U sklopu aktivnosti na izradi Plana integriteta, izvršena je procjena podložnosti rizika od korupcije i izrađena Mapa rizika pojedinačnih radnih mjesta i oraganizacionih jedinica, koja u sebi sadrži indikatore i nivoe izloženosti riziku.

U cilju jačanja profesionalnih i administrativnih kapaciteta za borbu protiv korupcije posebna pažnja je poklanjena sprovođenju obuka za oblast integriteta, etike i borbe protiv korupcije, sa ciljem jačanja svijesti o etičkom kodeksu i nivou integriteta koji se očekuje od svih zaposlenih, kako bi se održao visok moralni nivo, kao i etički i profesionalni standardi svih službenika Uprave carina.

U cilju promovisanja načina na koje građani mogu prijaviti korupciju, Uprava carina je od 01 jula otpočela kampanju »Korupcija nije opcija«, a sve u cilju zajedničke borbe i nulte stope tolerancije na korupciju, kao obavezu svih nas.

Uprava carina sprovodi politiku nulte tolerancije na korupciju, što znači izricanje odgovarajućih sankcija, bez obzira na stečenu materijalnu korist u koruptivnoj radnji i položaj službenika, samoinicijativno, kao i kroz razmjenu podataka i informacija sa drugim državnim organima koji se bave represivnim antikoruptivnim mjerama. U odlučnom nastojanju da iskorijeni neprofesionalan rad i postupanje carinskih službenika, u toku 2013. godine Uprava carina je, na osnovu pokrenutih disciplinskih postupaka zbog težih povreda službene dužnosti, za 8 službenika izrekla disciplinsku mjeru- novčana kazna, dok su 4 carinska službenika suspendovana zbog počinjene teže povrede službene dužnosti.

Efikasnom saradnjom koju Uprava carina ostvaruje sa državnim organima zaduženim za represivno sprovođenje mjera u suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala, u 2013 godini pokrenuti su krivični postupci protiv 4 carinska službenika zbog krivičnih djela zloupotreba službenog položaja i primanje mita dok su za 11 carinskih službenika u toku krivični postupci zbog krivičnih djela: zloupotreba službenog položaja, primanje mita, davanje mita, davanje mita u podstrekivanju...

Preduzete aktivnosti ove Uprave na jačanju integriteta i borbe protiv korupcije, prepoznala je krovna institucija u ovoj oblasti, Svjetska carinska organizacija, koja je u svojoj publikaciji "WCO Integrity Newsletter "br.8 antikoruptivni model crnogorske Uprave carina navela kao primjer dobre prakse.

PREVENTIVNE ANTIKORUPCIJSKE AKTIVNOSTI

INTEGRITET

Uprava carina sprovodi Program razvoja integriteta kroz planove aktivnosti koji pospješuju i promovišu integritet carinske službe, a ujedno i smanjuju rizik od korupcije. Na osnovu Izvještaja svih organizacionih jedinica tj. obaveznika obavještavanja, sačinjen je i usvojen **Godišnji izvještaj o realizaciji mjera iz Revidiranog Akcionog plana o razvoju integriteta u Carinskoj službi Crne Gore za 2012.godinu**. Usvajanjem predmetnog Izvještaja okončan je ciklus dosadašnjeg Programa integriteta Uprave carina i preduzete su aktivnosti na izradi **novog Plana integriteta carinskih službenika**.

U okviru **Twining projekat IPA 2010** pod nazivom „Podrška implementaciji antikorupcijske Strategije i Akcionog plana“ Uprave za antikorupcijsku inicijativu, Uprava carina je uključena u komponentu 4, koja se odnosi na pripremu i implementaciju analize rizika korupcije i planova integriteta organa državne uprave koji su najizloženiji korupciji. Službenici Odjeljenja za unutrašnju kontrolu su učestvovali u definisanju i izradi Smjernica za izradu planova integriteta, kojima se utvrđuje okvir, postupak i način pripreme, donošenja i sprovođenja plana integriteta za sve organe Državne uprave u skladu sa članom 68. ZODSN. Takođe, u organizaciji Uprave za antikorupcijsku inicijativu, dana 23.01. i 24.01.2013.god službenici Odjeljenja za unutrašnju kontrolu su učestvovali u radionici na temu **“Analiza rizika od korupcije”** zajedno sa predstavnicima Uprave policije, Vrhovnog državnog tužilaštva i Osnovnog sudu u Podgorici.

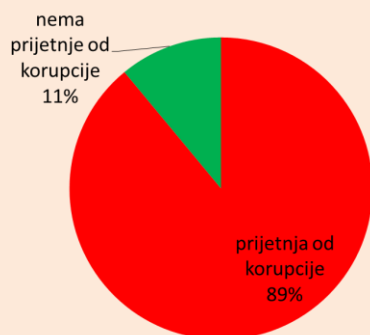
Rješenjem Direktora 03/01 D-3123/1 i D-3122/1 od 13.03.2013. godine određen je **Menadžer integriteta** koji je odgovoran za pripremu i sprovođenje plana integriteta, kao i **Radna grupa za pripremu i izradu plana integriteta**. Plan integriteta sadržaće skup mjera pravne i praktične prirode kojima se sprječavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog ponašanja u okviru ove Uprave kao cjeline, pojedinih organizacionih jedinica i pojedinačnih radnih mjesta.

Dana 18.04.2013. godine u Upravi carina organizovana je **Radionica za izradu upitnika za analizu rizika** u okviru implementacije planova integriteta crnogorske uprave. Na Radionici su učestvovali Menadžer integriteta Ana Vuletić, članovi Radne grupe za pripremu i izradu plana integriteta, kao i ekspert iz Njemačke za oblast integriteta Klaus But i Peter Vajs savjetnik u Twining projektu. Na radionici je razrađen Obrazac Plana integriteta za Upravu carina i Upitnik za utvrđivanje radnih oblasti i zadataka posebno ugroženih korupcijom, kao i indikatori rizika. Eksperti su prenijeli reakcije i iskustva iz Njemačkog Saveznog Ministarstva unutrašnjih poslova.

Dana 20.06.2013. godine u Upravi carina je organizovana **Radionica za identifikaciju, procjenu i rangiranje rizika u okviru implementacije plana integriteta**. Na Radionici su učestvovali članovi Radne grupe za izradu i pripremu plana integriteta i ekspert iz Slovenije za oblast integriteta Bećir Kečanović. Na Radionici je razrađena IV faza u izradi Plana integriteta koja se odnosi na upravljanje i identifikaciju rizika, kao i vrste rizika.

Dana 23.10.2013. godine u Upravi carina je organizovan sastanak njemačkog eksperta za oblast integriteta Inga Sorgatza sa Menadžerom za integritet i članovima Radne grupe za pripremu i izradu Plana integriteta. Na sastanku su razmatrana pitanja Mape rizika, riziko-karte, kriterijuma rizika, indikatora napretka i načina informisanja o rezultatima rada. **Njemački ekspert je u potpunosti podržao dosadašnje napore Uprave carina u borbi protiv korupcije, sa posebnim akcentom na već izrađenu Mapu rizika, koja može poslužiti i drugim državnim organima, kao primjer dobre prakse u jačanju integriteta.**

Grafik 1. Prijetnja od korupcije

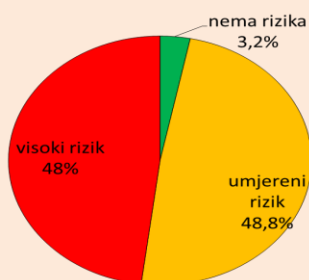

Uprava carina je izvršila cjelovitu analizu svih radnih mjesta koja su prema opštoj procjeni unutrašnjih i spoljnjih faktora podložni nastanku i razvoju korupcije, drugih oblika nezakonitog ili neetičkog ponašanja

Mapa rizika radnih mjesta u Upravi carina (281) pokazuje da je:

- 89% radnih mjesta izloženo prijetnji od koprupcije, dok
- 11% radnih mjesta nije izloženo riziku od korupcije.

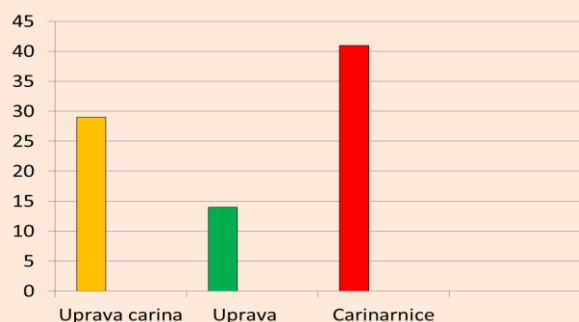
Grafik 2. Procenat rizika od korupcije

U odnosu na 89% radnih mijesta koja su izložena prijetnji od korupcije, utvrđen je procenat rizika od korupcije¹ i to:

- 3,2% radnih mjesta u Upravi carina nema rizik od korupcije (zeleno polje),
- 43% radnih mjesta ima umjeren rizik od korupcije (žuto polje), dok
- 43% radnih mjesta ima visok rizik od korupcije (crveno polje).

Grafik 3. Prosječna ocjena rizika od korupcije

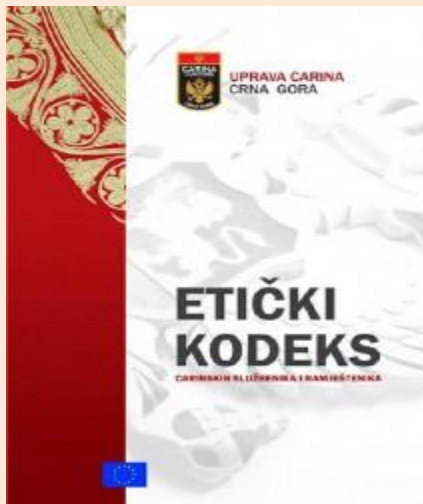

Ukupna prosječna ocjena rizika od korupcije:

- na nivou kompletne Uprave carina (281 rm) prosječna ocjena je 29 (žuti grafikon),
- prosječna ocjena rizika od korupcije administrativnih funkcija (118rm) je 14 (zeleni grafikon), a
- prosječna ocjena rizika od korupcije na nivou PJ Carinarnica (163 rm) je 41 (crveni grafikon).

¹ Pokazatelji rizika od korupcije kreću se u rasponu od 0-20 (nema rizika-zeleno polje) ; 20-40 (umjereni rizik žuto polje i od 40+(visoki rizik, crveno polje)

ETIČKI KODEKS CARINSKIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Svrha carinske etike je razviti carinsku službu koja garantuje da svi službenici poštuju vladavinu prava i obavljaju svoje dužnosti na pravedan, nepristrastan, iskren, pouzdan, uljudan i stručan, ali odlučan način².

Polazeći od međunarodnih preporuka i standarda, novina u propisima službeničkih odnosa, i specifičnosti koje proizilaze iz nadležnosti carinske službe Uprava carina je izradila **novi Etički Kodeks carinskih službenika i namještenika**, koji je **u primjeni od 01.januara 2013.g.**

Kodeks obavezuje carinske službenike na pravila ponašanja koja su u skladu sa promovisanjem najviših etičkih vrijednosti i koja su usmjerena na podizanje ugleda carinske službe. Obuhvata mjere za jasno razumijevanje obaveza ustanovljenih zakonima i drugim propisima, kao i razumijevanje pitanja od javnog interesa u kontekstu carinske službe. Pored, osnovnih vrijednosti sadržanih u Etičkom kodeksu, poštovanje zakona, ličnosti i integriteta, definisane su i mehanizmi za unapređenje etike, kojima treba da se rukovode carinski službenici. Kodeks sadrži i praktične mjere koje je potrebno preduzeti kako bi se osiguralo da su postupci carinskih službenika u skladu sa propisima, kao i disciplinsku odgovornost za povredu standarda i pravila Etičkog kodeksa. U skladu sa Etičkim kodeksom, svi službenici Uprave carina su potpisali Izjavu o prihvatanju Etičkog kodeksa, kao i Izjavu o potencijalnom konfliktu interesa i Izjavu o imovini.

Da bi se obezbjedila efikasnost Etičkog kodeksa, praćenje primjene ovog Kodeksa vrši **Etički odbor** koji čine predsjednik i četiri člana, od kojih su predsjednik i dva člana iz reda zaposlenih carinskih službenika, jedan predstavnik sindikalne organizacije Uprave carina i jedan predstavnik iz nevladinog sektora koji se bavi zaštitom ljudskih prava i sloboda.

U cilju unapređenja implementacije Kodeksa i antikoruptivnog djelovanja u svim područjima funkcionisanja, u januaru 2013. godine imenovana su **četiri Povjerenika za etiku**, koji su zaduženi za praćenje primjene Etičkog kodeksa u okviru Carinarnica i to za:

- Carinarnicu Podgorica- Rajko Pejović (šef CI Ilino Brdo);
- Carinarnicu Bar- Nataša Zec (šef CI za carinsko-upravni postupak u Carinarnici Bar);
- Carinarnicu Bijelo Polje- Anes Feleć (šef CI Kula) i
- Carinarnicu Kotor- Branko Pavićević (šef CI Terminal Kotor).

² »CUSTOMS BLUEPRINT- PUT KA MODERNOJ CARINSKOJ SLUŽBI« - Evropska komisija

Povjerenici za etiku doprinose efikasnijem radu Etičkog odbora i pružaju pomoć u domenu djelovanja Etičkog odbora.

Dana 11.04.2013. godine u Upravi carina održan je sastanak Odjeljenja za unutrašnju kontrolu sa članovima Etičkog odbora Uprave carina i Povjerenicima za etiku. Cilj sastanka je bio definisanje, koordinacija rada, način i djelokrug rada povjerenika za etiku i Etičkog odbora, te preduzimanje konkretnih aktivnosti u cilju efikasnije implementacije Etičkog kodeksa.

Povjerenici za etiku su u svojim Carinarnicama organizovali sastanke sa šefovima carinskih ispostava, kako bi ih upoznali sa planiranim aktivnostima na planu jačanja svijesti o značaju borbe protiv korupcije i primjeni i poštovanju normi Etičkog kodeksa.

Dana 17.10.2013. godine u Upravi carina, **direktor Uprave carina Vladan Joković održao je sastanak sa predstavnicima Sindikata Uprave carina, članovima Etičkog odbora i službenicima Odjeljenja za unutrašnju kontrolu.** Tema sastanka je bila održavanje visokog stepena integriteta u službi i unapređenja antikoruptivnog djelovanja, zajedničkim aktivnostima svih segmenata carinske službe. Na sastanku je konstatovano, da postojanje korupcije može ozbiljno ograničiti sposobnost carinske službe u uspješnom izvršavanju, temeljnih zadataka, te da borba protiv korupcije predstavlja prioritet u aktivnostima Uprave carina. Imperativ u radu je sprječavanje i sankcionisanje koruptivnih radnji, te stvaranje ambijenta i usvajanje standarda koji će smanjiti

mogućnost za vršenje koruptivnih radnji. **Dogovoreno je zajedničko djelovanje menadžmenta na svim nivoima rada Uprave carina, kontrolnih jedinica, Etičkog odbora i Sindikalne organizacije i time konstantno unapređivanje seta antikoruptivnih mjera i jačanje integriteta institucije i njenih zaposlenih.**

U skladu sa dogovorom koji je postignut na sastanku sa Direktorom, Etičkim odborom i Odjeljenjem za unutrašnju kontrolu, Sindikalna organizacija Uprave carina je IV kvartalu 2013.godine, sproveda niz aktivnosti na planu jačanja svijesti i ukazivanja svojim članovima na štetno dejstvo korupcije. Naime, predstavnici Sindikalne organizacije su održali sastanke sa članovima sindikata u Rožajama (CI Kula, CI Dračenovac, CI Rožaje i CI Berane), Pljevljima (CI Ranče, CI Metaljka, CI Pljevlja) i Herceg Novom (CI Debeli Brijeg, CI Sitnica, CI Zelenika, CI Bijela). Na ovim sastancima sa predstavnicima sindikalne organizacije učestvovalo je preko 30 carinskih službenika. Ukazano je na važnost Etičkog kodeksa carinskih službenika i namještenika, značaju borbe protiv korupcije, podsjećajući na nultu stopu tolerancije prema korupciji, te naglašavajući da Uprava carina u saradnji sa drugim državnim organima, koji su nadležni za borbu protiv korupcije, vrši pojačani monitoring poštovanja radnih obaveza od strane carinskih službenika.

Etičkim kodeksom propisano je da carinski službenik ne smije da konzumira alkohol u toku radnog vremena i na radnom mjestu, odnosno da ne konzumira alkohol prije dolaska na posao, kao ni opojne droge i psihotropne supstance. S tim u vezi, službenici Odjeljenja za unutrašnju kontrolu su u novembru 2013.g. izvršili ad-hoc kontrole primjene navedenih odredbi u CI Aerodrom Podgorica, CI Božaj i CI Aerodrom Tivat. Kontrole su izvršene testiranjem metodom Alko-Gnost test traka, koje na brz način određuju prisutnost i koncentraciju alkohola kod testirane osobe.

Kontrolom je utvrđeno da carinski službenici poštuju norme i standarde propisane Etičkim kodeksom, te su sprovedeni Alko-testovi, u kontrolisanim carinskim ispostavama, bili negativni. U narednom periodu, planirano je vršenje pojačane kontrole poštovanja profesionalnih standarda i odgovornosti carinskih službenika, u svim organizacionim jedinicama.

U skladu sa članom 23. Etičkog kodeksa carinskih službenika i namještenika, carinski službenici su u obavezi da dostave tačne podatke o svom imovinskom stanju. S tim u vezi, pokrenut je postupak kontrole, te su svi carinski službenici Odjeljenju za unutrašnju kontrolu dostavili ažurirane Izjave o imovini (Obrazac 5 Etičkog kodeksa carinskih službenika i namještenika).

Akcioni plan 2013-2014. godine za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, za period 2010 – 2014. godine

Uprava carina je obaveznik šestomjesečnog izvještavanja o sprovođenju mjera definisanih Akcionim planom. S tim u vezi, Odjeljenje za unutrašnju kontrolu sačinilo je i dostavilo, putem softverskih aplikacija Uprave za antikorupcijsku inicijativu, **Izvještaj o realizaciji mjera iz Akcionog plana 2013-2014. godine za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala (2013 – 2014.)**, koje su u nadležnosti ove Uprave, za period **januar-jul i jul – decembar 2013. godine**, kao i statističke podatke o prijavama korupcije i daljim postupcima.

REPRESIVNE ANTIKORUPCIJSKE AKTIVNOSTI

Uprava carina preduzima mjere u otkrivanju i sprječavanju unutrašnjih prevara i korupcije, te s tim u vezi iniciranje disciplinskih i drugih postupaka. Efikasna saradnja Uprave carina sa državnim organima, na suzbijanju korupcije i organizovanog kriminala, ostvaruje se kroz sporazume sa Upravom za sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma, Tužilaštvom, Upravom policije i Poreskom upravom, kao i kroz učešće u radu Specijalnog istražnog tima. Uprava carina ostvaruje dobru saradnju i sa susjednim carinskim službama, na osnovu bilateralnih Sporazuma i Protokola, kao i međunarodnim organizacijama.

Kontrolne aktivnosti Odjeljenja za unutrašnju kontrolu

U periodu od 01.01. do 31.12.2013.g. Odjeljenje za unutrašnju kontrolu sprovelo je **17 istraga po osnovu kojih je** naložilo neposrednim rukovodiocima organizacione jedinice Uprave carina da preduzmu zakonske mjere u cilju **pokretanja disciplinskog postupka protiv 13 carinskih službenika.**

Po osnovu jedne istrage dat je prijedlog za **procesuiranje predmeta Državnom tužiocu** radi sagledavanja i preduzimanja daljih mjera i utvrđivanja elemenata krivične odgovornosti carinskog službenika, zbog krivičnog djela protiv službene dužnosti. Po osnovu **1 istrage**, dat je prijedlog za **procesuiranje predmeta Upravi policije** na dalje postupanje i utvrđivanje postojanja elemenata krivičnog djela u radnjama i postupanju carinskih službenika.

Disciplinski postupci

U izvještajnom periodu za:

- **2 službenika** je izrečena disciplinska mjera – **novčana kazna u trajanju od dva mjeseca u iznosu od 40% zarade** isplaćene za mjesec u kojem je počinjena teža povreda službenih dužnosti, zbog počinjene teže povrede službene dužnosti iz člana 83 stav 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (»Sl.list CG«, br. 39/11 i 66/12)- neizvršavanje ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno vršenje službenih obaveza;

- **1 službenika** je izrečena disciplinska mjera – **novčana kazna u trajanju od dva mjeseca u iznosu od 40% zarade** isplaćene za mjesec u kojem je počinjena teža povreda službenih dužnosti, zbog počinjene teže povrede službene dužnosti iz člana 83 stav 1 tačka 1 i 9 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (»Sl.list CG« br.39/11 i 66/12) - neizvršavanje ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno vršenje službenih obaveza, kao i nasilničko, nedolično ili uvredljivo ponašanje prema starješini organa, državnim službenicima, namještenicima i strankama ili iskazivanje bilo kakvog oblika netrpeljivosti;

- **1 službenika** je izrečena disciplinska mjera – **novčana kazna u trajanju od dva mjeseca u iznosu od 40% zarade** isplaćene za mjesec u kojem je počinjena teža povreda službenih dužnosti, zbog počinjene teže povrede službene dužnosti iz člana 83 stav 1 tačka 4 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (»Sl.list CG« br.39/11 i 66/12) – zluopotreba službenog položaja ili prekoračenje ovlaštenja u službi;

- **za 4 službenika** je izrečena disciplinska mjera-**novčana kazna u trajanju od dva mjeseca u iznosu od 20% zarade** isplaćene za mjesec u kojem je počinjena teža povreda službene dužnosti iz člana 83 stav 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (»Sl.list CG«, br. 39/11 i 66/12)- neizvršavanje ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno vršenje službenih obaveza;

- **1 službenik, oslobođen je disciplinske odgovornosti** za težu povredu povreda službene dužnosti iz člana 83 stav 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (»Sl.list CG«, br. 39/11 i 66/12);

- **protiv 4 službenika, prekinut je disciplinski postupak i privremeno im je ograničeno vršenje dužnosti** do okončanja krivičnog postupka, zbog počinjene teže povrede službene dužnosti iz člana 83 st.1 tač.4 Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Sl.list CG" br. 39/11 i 66/12) – **zloupotreba položaja ili prekoračenje ovlaštenja u službi.**

Krivične prijave protiv službenika Uprave carina zbog sumnje na koruptivna krivična djela u 2013. godini

Akcija »Mreža«, koju je Uprava policije, po nalogu Specijalnog državnog tužilaštva, sprovedla u saradnji sa Upravom carina, u periodu od avgusta 2012. do februara 2013.godine, rezultirala je lišavanjem slobode **tri službenika** Uprave carina, I.M. (33), D.N. (33) i B.J. (38) i odgovornih lica u tri firme iz Podgorice, Z.Ć. (52), A.G. (35) i J.R. (30). Aktom Vrhovnog državnog tužilaštva Crne Gore - Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina u maju 2013.godine, protiv navedena 3 službenika, nakon krivične prijave Uprave policije - Područne jedinice Podgorica, donijeta je Naredba o sprovođenju istrage zbog osnovane sumnje da su izvršili krivična djela primanje mita iz člana 423 st.2 Krivičnog zakonika i produženo krivično djelo primanje mita iz člana 423 st.4, u vezi st.2 u vezi čl.49 Krivičnog zakonika, te da je postupak istrage protiv tih lica u toku.

Takođe je u 2013 godini, **protiv 1 službenika** Vrhovno državno tužilaštvo- Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina, donijelo je Naredbu o sprovođenju istrage, zbog osnovane sumnje da je izvršio krivično djelo primanje mita iz člana 423 stav 1 Krivičnog Zakonika.

Za **11 službenika** i namještenika ovog državnog organa, (koji su pokrenuti 2010. godine) donijeta je prvostepena presuda (nije pravosnažna) zbog:

- Krivičnog djela zloupotreba službenog položaja iz člana 416 stav 1 KZ u vezi člana 116 Zakona o izmjenama i dopunama KZ,
- Krivičnog djela zloupotreba službenog položaja u podstrekivanju iz člana 416 stav 1 u vezi člana 24 stav 1 Krivičnog zakonika u vezi član 116 Zakona o izmjenama i dopunama KZ,
- Krivičnog djela primanje mita iz člana 423 stav 2 KZ,
- Krivičnog djela davanje mita u podstrekivanju iz člana 424 stav 1 u vezi člana 24 stav 1 KZ,
- Krivičnog djela primanje mita iz člana 423 stav 2 KZ;
- Krivičnog djela teška krađa.

Prijave građana na rad i postupanje carinskih službenika

Uprava carina ima uspostavljen sistem prijava putem »Otvorene linije«. Građani putem broja telefona 080081333 mogu anonimno dostaviti pritužbe po bilo kojem pitanju iz nadležnosti Uprave carina. Svi pozivi su besplatni i strogo povjerljivi. Broj se nalazi na web stranici Uprave carina, gdje se sva zainteresovana lica mogu upoznati i sa ostalim projektima, aktivnostima, izvještajima, pravilnicima i drugim značajnim informacijama vezano za carinsku službu. Svi podnosioci prijava bivaju obaviješteni o rezultatima provjera i preduzetim mjerama. Takođe, osim prijava putem »Otvorene linije«, građani pritužbe na rad i postupanje carinskih službenika mogu uputiti i putem mejla, poštom i telefonskim putem, kao i putem on-line obrasca za prijavu korupcije.

U izvještajnom periodu upućeno je 47 prijava građana na rad i postupanje carinskih službenika, **što predstavlja povećanje od 50% u odnosu na 2012. godinu**. Od ukupnog broja prijava, preko Otvorene carinske linije je upućeno 41 prijava, putem mejla 4 prijave, telefonskim putem 1 prijava i preko drugog državnog organa 1 prijava. Na rad i postupanje carinskih službenika sa koruptivnim elementima odnosile su se 4.

PROMOTIVNE ANTIKORUPCIJSKE AKTIVNOSTI

KORUPCIJA NIJE OPCIJA

Uprava carina je **01.07.2013. godine** otpočelo javnu kampanju »Korupcija nije opcija« sa ciljem promovisanja načina na koje građani mogu prijaviti korupciju Upravi carina i ohrabrivanje što većeg broja građana da sumnje u postojanje korupcije prijave i da se odupru svakom vidu koruptivnog ponašanja.

U okviru ove kampanje preduzete su sljedeće aktivnosti:

- Izrađeno je 20.000 promotivnih flajera, koji su distribuirani uz dnevni list Pobjeda, bilten Privredne komore, bilten Uprave za antikorupcijsku inicijativu, kao i na graničnim prijelazima;
- Izrađen je kratki spot/obavještenje, koji se emituje na Javnom servisu RTCG;
- Uspostavljen je on-line obrazac za prijavu korupcije na sajtu Uprave carina;
- Postavljen je bilbrod u Podgorici.

prijavu korupcije.

rija ostvaruje sadržajnu saradnju sa državnim
roji su zaduženi za prevenciju korupcije. U okviru
Uprave za antikorupcijsku inicijativu »**Ni centa za**
ava carina je svim PJ Carinarnicama dostavila
e materijale-flajere, sve u cilju aktivnijeg učešća
borbi protiv korupcije i podizanja nivoa javne
tom problemu. Predsjednik Etičkog odbora
ejović je u septembru .2013. godine, gostujući u
iji koju »Antena M« realizuje u saradnji sa
za antikorupcijsku inicijativu – »**Čiste ruke**«,
o antikoruptivne mjere koje sprovodi Uprava
ne i mehanizme prijave korupcije, kao i rezultate
ignuti na ovom polju u prethodnom periodu.

EDUKATIVNE ANTIKORUPCIJSKE AKTIVNOSTI

Uprava carina je za 2013.g. usvojila Plan obuke na temu Etičkog kodeksa, borbe protiv korupcije i integriteta Uprave carina za 2013 godinu. Plan specifične obuke Uprave carina je imao za cilj podizanje svijesti o značaju borbe protiv korupcije i opredijeljenosti institucije da sprovede mjere u pravcu otkrivanja i suzbijanja korupcije, unapređenjem znanja i sposobnosti u pogledu efikasnije, odgovornije i transparentnije realizacije poslova.

U skladu sa Planom, uspješno su realizovana dva ciklusa obuka. PRVI ciklus obuka je bio organizovan u II kvartalu 2013.g. za šefove ispostava, vođe smjena i carinske inspektore PJ Carinarnica Kotor, Podgorica, Bijelo Polje i Bar. U IV kvartalu, uspješno je realizovan DRUGI ciklus obuka za carinske službenike-carinike saradnike iz graničnih ispostava, koji su prema opisu poslova posebno izloženi prijetnji od korupcije.

U oba ciklusa obuka ukupno je učestvovalo oko 180 carinskih službenika, što predstavlja 55% carinskih službenika koji rade u osnovnoj djelatnosti.

Predavači na obukama bili su:

- Ana Vuletić, načelnica Odjeljenja za unutrašnju kontrolu;
- Radivoje Pejović, predsjednik Etičkog odbora;
- Siniša Bjeković, član Etičkog odbora (predstavnik NVO sektora);
- Radoje Bošković, član Etičkog odbora;
- Rajko Pejović, povjerenik za etiku u Carinarnici Podgorica;
- Nataša Zec, povjerenik za etiku Carinarnice Bar;
- Anes Feleć, povjerenik za etiku Carinarnice Bijelo Polje;
- Branko Pavićević, povjerenik za etiku Carinarnice Kotor.

Učesnicima obuka je naglašena snažna opredijeljenost Uprave carina da sprovede mjere u pravcu otkrivanja i suzbijanja korupcije. Takođe, približen im je pojam korupcije, vrste i indikatori, metode identifikovanja, negativne posljedice korupcije, načini prijavljivanja...Prezentirana je i Mapa rizika pojedinačnih radnih mjesta, kao i riziko-karta organizacionih jedinica Uprave carina, koje su izrađene u sklopu Plana integriteta. Prezentovani su antikoruptivni mehanizmi: rotacija službenika, izbjegavanje konflikta interesa, zaštita službenika koji prijavljuju korupciju...

Naglašen je značaj poštovanja standarda i pravila ponašanja kojih se službenici i namještenici moraju pridržavati u vršenju poslova, predviđenih Etičkim kodeksom, čime postaju politički neutralni, lojalni službi, poštteni, nepristrasni, efikasni, ljubazni i djelotvorni u skladu sa javnim interesom. Obukama su obuhvaćeni i

postupci postupanja sa poklonima, povjerenim sredstvima i informacijama, prijavljivanje potencijalnog i stvarnog konflikta interesa.

Učesnici su evaluacijom ocijenili obuke kao pozitivan doprinos proširivanju znanja o korupciji, kao negativnoj pojavi, upoznavanju sa preventivnim i konkretnim mjerama u borbi protiv ove pojave, te unapređenju svijesti o potrebi i neophodnosti ličnog i profesionalnog angažovanja u borbi protiv korupcije.

Službenici Uprave carina u saradnji sa Upravom za kadrove, drugim državnim organima i međunarodnim organizacijama, pohađali su obuke/seminare na temu integriteta, borbe protiv korupcije i etike i to:

-„Etički kodeks državnih službenika i namještenika”, u organizaciji Uprave za kadrove, pohađalo 12 službenika;

-„Borba protiv korupcije”, u organizaciji Uprave za kadrove, pohađao 1 službenik;

-„Razvoj planova integriteta u državnoj upravi- izrada, usvajanje i sprovođenje”, u organizaciji Uprave za kadrove, pohađao 1 službenik;

-„Uticaj reforme javne uprave na borbu protiv korupcije i procesa evroatlanskih integracija”, u organizaciji Uprave za kadrove, pohađao 1 službenik;

-„Borba protiv organizovanog kriminala i korupcije- jačanje tužilačke mreže”, u organizaciji Uprave za kadrove, pohađala 2 službenika;

-„Prevenција korupcije», u organizaciji UzK, pohađalo 5 službenika;

-Seminar »Prevenција korupcije, planovi integriteta«, u organizaciji UZK i RACVIAC, TAIEX i UAI, održan u Podgorici, učestvovao 1 službenik;

- Okrugli sto »Integritet u javnom i privatnom sektoru- rezultati i izazovi«, u organizaciji UAI i Američke Privredne komore u Crnoj Gori, održan u Podgorici, učestvovala 2 službenika;

- Konferencija »Izvještaj o korupciji i kriminalu među privatnim poslovnim subjektima«, u organizaciji Monstata, održana u Podgorici, učestvovao 1 službenik.

Preduzete aktivnosti ove Uprave na jačanju integriteta i borbe protiv korupcije, prepoznala je krovna institucija u ovoj oblasti, Svjetska carinska organizacija, koja je u svojoj publikaciji "WCO Integrity Newsletter "br.8 antikoruptivni model crnogorske Uprave carina navela kao primjer dobre prakse.

WCO Integrity Newsletter - Issue 8

The purpose of those discussions was to: (1) identify the mechanisms that could be developed to establish a reporting system; (2) define the proposed guarantees for protecting whistleblowers; (3) establish mechanisms for informing employees about the penalties imposed following the infringements.

The outcomes of the workshop were as follows:

1. A department responsible for handling complaints and providing consultation to employees has been included in the organizational structure.
2. A web page for enhancing integrity amongst employees has been created on the ECA's official website.
3. The Code of Conduct has been approved by the Commissioner and will be published shortly.

Contact

Mr. Essam M. Aly
essam54@yahoo.com

MONTENEGRO

Code of Ethics for Customs Officers and employees

The Montenegro Customs Service has made integrity a pillar of its reputation, and business ethics a guiding principle in the accomplishment of its duties. Therefore, and to comply with international standards, the Customs Service drafted a new Code of Ethics for Customs officers and employees which was adopted in July 2012 and implemented in January 2013.

The Code of Ethics contains a clear ethical framework for the conduct of Customs officers. It comprises provisions on issues of legality, impartiality, professional standards and accountability, conflicts of interest, gift acceptance, etc. The Code also contains a series of practical measures which must be undertaken in order to ensure that the actions of Customs officers are in harmony with the regulations or provisions of the Code. By way of example, the Code defines the procedures related to potential and real conflicts of interest, gift acceptance, and declaration of assets. The Customs Service has also set up a system of internal sanctions in the event of conduct unbecoming of Customs officers. Such sanctions are established in accordance with the law.

Implementation of the Code of Ethics

Since maintaining a high level of integrity in the Customs Service involves the efficient implementation of the Code of Ethics, it was decided to establish a Board of Ethics. This independent body provides an opinion on the application of the Code of Ethics and monitors the application of ethical provisions and standards in practice.

The Board of Ethics consists of a Chairperson and two representatives chosen from Customs officers, one representative of the Customs Union and a representative from a non-governmental organization (NGO) involved in the protection of human rights and freedoms.

SNAPSHOT OF MEMBERS' BEST PRACTICES

WCO Integrity Newsletter - Issue 8

Trustees for Ethics

In order to improve the implementation of the Code, prevent occurrences of corruption and take action in the event of unethical and unprofessional conduct, the Customs Service has nominated four trustees for ethics who are officers in charge of monitoring the application of the Code of Ethics within Customs houses.

Customs officers can turn to the trustees for ethics for guidance on all issues and dilemmas related to integrity, their rights and the conduct to adopt. The latter can offer clarification on specific problems, provide assistance in interpreting the provisions of the Code of Ethics and express a need for education on integrity and the fight against corruption.

The Customs Service has initiated a campaign entitled "Consistent implementation of provisions of the Code of Ethics and decisively combating corruption" aimed at familiarizing front-line Customs Officers with the preventive aspects of the Code, as well as sanctions envisaged in case of breaches of the provisions of the Code.

Informing the Public

Promoting ethical values and enhancing the importance and reputation of the Customs Service relies on involving the public. To that end, the Customs Service organized a Conference entitled "Promotion of the Code of Ethics for Customs officers and employees" in October 2012. The Conference brought together representatives of State institutions responsible for prevention and repression in the fight against corruption as well as in the NGO sector. Experts from Montenegro and neighbouring countries (Croatia, Slovenia and Serbia) shared their experience and best practices in this area. The dedication of the Customs Service in applying integrity standards was recognized as an example of good practice in enhancing integrity.

Customs is paying special attention to co-operation with the private sector while focusing on transparency. This has been highlighted through participation in a round table entitled "Impact of the Code of Ethics on the reduction of corruption in private sector" held in November 2012. Aside from promoting the rules and standards defined in the Code, the Customs Service has also emphasized the important role of the private sector in the efficient implementation of the provisions of the Code of Ethics, through awareness-raising and increasing incentives for physical and legal persons to report any irregularities detected.

The full commitment of the Customs Service of Montenegro in combating corruption and enhancing integrity resulted in the development of a new Code of Ethics for Customs officers and employees, thus establishing a higher level of professional responsibility and zero tolerance to corruption.

Contact

Ms Ana Vuletic
Head of the Internal Control
Montenegro Customs
ana.vuletic@carina.gov.me

SNAPSHOT OF MEMBERS' BEST PRACTICES